

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 22.03.2013
Vår ref.: 2013/3160
Arkivnr.:461.5

Sola kommune
Postboks 99
4097 SOLA

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 56 88 11
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Sola kommune - Tillatelse til mudring i Båtstad Småbåthavn, Risavika, Sola kommune

Vi viser til søknad av 22.01.2013. Med hjemmel i forurensningsloven § 11, gir Fylkesmannen Sola kommune tillatelse til mudring i sjø i Båtstad Småbåthavn i Risavika i Sola kommune. I forbindelse med tillatelsen stiller Fylkesmannen vilkår til arbeidene, blant annet at utbygger fører kontroll med arbeidene, samt at det settes i verk tiltak for å hindre spredning av partikler som følge av mudringsarbeidet. Tillatelsen omfatter mudring av 2 000 m³ masser, som dekker et sjøbunnareal på omtrent 500 m². Anlegget er plassert i risikoklasse 4. Tillatelsen gjelder fra dags dato og to år fremover.

Vi viser til søknad av 22.01.2013 om mudring i sjø i Båtstad Småbåthavn i Risavika i Sola kommune.

Søknad

Det søkes om mudring av 2 000 m³ masser.
Det vil dekke et areal på 500 m².

I Båtstad småbåthavn har det foregått en opphopning av sediment innerst i havna over flere år. De tilførte sedimentene stammer i hovedsak fra overvann fra husholdning/industri som har utløp i havna. Dybden innerst i havna er nå redusert vesentlig og det er behov for å fjerne tilført sediment for å få tilstrekkelig dybde for båtene. Mudringen skal primært foregå fra lekter, men det kan også være aktuelt å utføre noe graving fra land. Det skal mudres ned til kote -1,8 m. Tiltaket er i samsvar med reguleringsplanen for området.

Sjøbunnssedimentet i bassenget utenfor Båtstad Småbåthavn er undersøkt flere ganger i perioden 1966-2011. Prøvene har vist at området har dårlig vannutskiftning og er påvirket av tidligere kloakkutslipp. Videre er det påvist forhøyede verdier av barium. Øvrige miljøgifter og tungmetaller er registrert i konsentrasjoner som tilsvarer bakgrunnsnivå/god tilstand. På 1970-tallet var det en oljelekkasje fra et oljeraffineri i nærheten av båthavnen.

I 2011 ble det tatt prøver fra to prøvepunkt i Båtstad småbåthavn (stasjon 1 innerst i havnen ved utløp, og stasjon 2, 30 m ute i havnen). Det foreligger ikke kart av havnen som viser plasseringen av prøvestasjonene. Det er ikke utført analyse av kornfordelingen i sedimentet. Det ble foretatt analyse av miljøgiftkonsentrasjonen i begge sedimentprøvene. I henhold til Klif-veileder TA-2229/2007 "Revidering av klassifisering av metaller og organiske miljøgifter i vann og sedimenter", viser resultatet av analysene for begge prøvepunkt at alle undersøkte miljøgifter og tungmetaller er på bakgrunnsnivå (tilstandsklasse I) eller god (tilstandsklasse II) med unntak av kobber og tributyltinn (TBT).

Prøvepunkt 1: Innholdet kobber i sedimentet tilsvarer klasse IV (dårlig), innhold av TBT tilsvarer klasse V (svært dårlig).

Prøvepunkt 2: Innholdet av kobber i sedimentet tilsvarer klasse IV (dårlig), innhold av TBT tilsvarer klasse V (svært dårlig).

Det er også tatt prøver av alifatiske hydrokarboner ("olje i sand") på begge prøvepunkt. Ved prøvepunkt 2 viste analysene dobbelt så høyt innhold av olje (3 400 mg/kg) i forhold til innholdet av olje i prøvepunkt 1 (1 600 mg/kg). Veileder TA-2229/2007 oppgir ikke egne klassegrenser for alifatiske hydrokarboner. Basert på nederlandske myndigheters foreslåtte grenseverdier for sedimenter (RIVM 2004), er konsentrasjonen av alifatiske hydrokarboner i Båtstad småbåthavn av en størrelse som vil kunne gi uønskede økologiske effekter (jf. notat "resultat av ny prøvetaking av sedimentet utenfor Langesund bad, mai 2011" Norconsult, 06.06.2011).

For å redusere partikkelspredning foreslår tiltakshaver at bruk av siltgardin skal vurderes.

Søker planlegger å legge de oppmudrede massene til avrenning i strandkantdeponi, og deretter levere de til godkjent deponi.

Fylkesmannens vurdering

Kunnskapsgrunnlaget

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensingsforskriften § 36-2.

Tiltaksområdet ligger i en småbåthavn som er omgitt av industriområder. Sedimentanalysene som er foretatt viser at innholdet av TBT er langt over tålegrensen til sedimentlevende organismer. Sedimentene er også forurenset med kobber og olje.

I følge Naturbasen er det i dag ikke registrert vernede, trua eller sårbare økosystemer eller naturtyper i nærheten av det omsøkte tiltaksområdet. Det er heller ikke gjort biologisk mangfoldundersøkelser i området. Ut fra områdets beskaffenhet kan vi i midlertidig ikke utelukke at det i Båtstad småbåthavn er forekomster av ålegras og tilsvarende viktige habitater med verdi som beite- og oppvekstområde for fisk.

Varsomhetskravet må legges til grunn i denne saken fordi det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for det marine miljøet (jf. naturmangfoldloven § 9).

Samlet belastning

Ut i fra kunnskapsgrunnlaget i saken er det en viss risiko for skade på naturmangfoldet ved utføring av arbeider i sjø i Båtstad småbåthavn, jf. naturmangfoldloven § 10. Dette skyldes blant annet at vi ikke har kunnskap om natur- og ressursverdiene i tiltaksområdet.

Fylkesmannen vurderer det slik at det ikke er sannsynlig at det vil være et rikt biologisk mangfold i tiltaksområdet på grunn av områdets bruk som båthavn samt at det grenser til industriområder. Det vil likevel være viktig å hindre partikkelspredning, både med tanke på å bevare eventuelle marine verdier og på grunn av bruken av området til småbåthavn og rekreasjonsområde.

Uten særskilte tiltak vil mudringsarbeidene føre til oppvirvling og spredning av forurensede sedimenter, noe som vil kunne gi negative effekter på det marine miljø. Som det fremgår av vilkårene i tillatelsen krever Fylkesmannen derfor at det blir gjennomført tiltak for å hindre spredning av forurensede sedimenter.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnadene ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Fylkesmannen har gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre spredning av partikler fra sjøbunnen, og funnet at søker ikke i tilstrekkelig grad har vurdert avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning jf. naturmangfoldloven § 12.

En siltgardin må etableres før arbeidene i sjø kan gjennomføres. Oppmudret sediment må avvannes i containere eller lignende slik at avrenning til omkringliggende miljø ikke kan skje. Vann fra avvanningen ledes tilbake til tiltaksområdet i lukket ledning. Eventuelt kan det vurderes å bruke en siltpose som filterløsning etter vannbehandling i containere/strandkantdeponi (jf. Statens vegvesen rapport nr. 205 "Siltgardiner – funksjon, tilpassing og oppfølging", 07.03.2013). Bruk av siltpose vil kunne forkorte oppholdstiden til sedimentet i containere/strandkantdeponi.

Vannforskriften

Vannforskriftens § 4 om miljømål setter krav om at tilstanden i vannet skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenoprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand jf. forskriftens klassifisering. I henhold til vannforskriftens inndeling ligger omsøkt tiltaksområde i vannforekomst Risavika, som tilhører vanntypen beskyttet kyst/fjord. Vannforekomsten er foreløpig klassifisert til god økologisk tilstand. Endring av tilstanden i en vannforekomst i negativ retning vil innebære forringelse av vannforekomsten. Forringelse av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det foreligger adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil føre til oppvirvling av forurenset sediment. Tiltaket er lite og tidsbegrenset, og vil således kun føre til en kortvarig forringelse av vannforekomsten. Med hensyn til arbeidenes omfang i tid og rom, mener vi det omsøkte tiltaket utgjør liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriftens § 4.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av behandlingen av omsøkt tiltak i sjø plassere anleggsarbeidene i risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, vanntype, resipientforholdene i Båtstad småbåthavn, samt de opplysningene som er gitt i søknaden, vil anlegget bli plassert i **risikoklasse 4**. Plassering i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formell kontakt mellom virksomheten og Fylkesmannen.

Konklusjon og begrunnelse

Vurdering av tiltaket etter §§ 8-12, jf. § 7 i naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli vesentlig påvirket. Tiltaket er likevel avgrenset, og det er i tråd med reguleringene for området. Det er heller ikke kjente sjeldne eller trua biotoper i området. Området er tidligere forurenset av

tilgrensende industri samt båttrafikk. Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til mudringen på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknaden av 22.01.2013, og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, og i henhold til forskrift av 01.06.2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 22, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Sola kommune, tillatelse til mudring i sjø i Båtstad småbåthavn i Sola kommune. Mudringen vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 500 m². Volum masser som skal mudres anslås til 2 000 m³.

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Sola kommune er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre mudringsarbeidet om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre Sola kommune sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.96, plikter Sola kommune å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. I forbindelse med mudringsarbeidene skal det iverksettes tiltak som hindrer spredning av forurenset sediment/partikler ut av tiltaksområdet:
 - 3.1. Det skal benyttes metoder for mudring og håndtering av massene som minimerer faren for spredning av eventuell forurensning, og slik at vannmasser og strandområder i minst mulig grad tilslammes. Mudremetoden skal være slik at et minimum av vann blandes med massene under opptak.
 - 3.2. Avvanning av mudrede sedimenter skal foregå slik at forurensede partikler ikke spres til omkringliggende områder. Sedimentene kan plasseres i et lukket strandkantdeponi som foreslått av søker, eller det kan benyttes sedimentasjonskonteinere. Vann fra sedimentene skal ledes tilbake til sjø i lukket ledning (avløp innenfor siltgardinen i tiltaksområdet). Søker kan også vurdere bruk av siltpose som filterløsning etter avvanning.
 - 3.3. Før mudringen påbegynnes skal det monteres siltgardin. Det utføres daglig visuell inspeksjon av siltgardinen. Siltgardinen skal monteres slik at hele område der mudringen

skal pågå blir helt avstengt. Siltgardinen skal ikke demonteres før 8 dager etter at arbeidene er avsluttet.

4. Ved tegn på synlig forurensning som kan skyldes oppvirvling av bunnsedimenter skal arbeidene umiddelbart stanses og melding gis til Fylkesmannen i Rogaland.
5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Stavanger Maritime Museum og Fylkeskommunen varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
6. Før anleggsarbeidene starter, må Sola kommune ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet bidrar til partikkelspredning.
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er Sola kommune ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
8. Når arbeidet er ferdig skal Sola kommune utarbeide en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
9. Tillatelsen gjelder fra dags dato og to år fremover.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i sjø isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Gebyr

Sola kommune skal betale gebyr på kr. 20 100,- for Fylkesmannens behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Gebyret innkreves av Klima og forurensningsdirektoratet (Klif).

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under temaet ”miljøvern”.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Klif innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage skal være begrunnet og stiles til Klif, men den må sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Cathrine Stabel Henriksen
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent av Fylkesmannen i Rogaland og krever derfor ikke signatur.

Saksbehandler: Cathrine Stabel Henriksen
Saksbehandler telefon: 51 56 89 15
E-post: fmrocsh@fylkesmannen.no

Kopi til:

Bombus Natur AS	Holmaveien 4	4340	BRYNE
Museum Stavanger AS	Muségata 16	4010	STAVANGER
Stavangerregionen Havn IKS	Strandkaien 46	4005	STAVANGER
Fiskeridirektoratet region sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN